

Në bazë të nenit 18 paragrafi (1) nënparagrafi 20 dhe neni 23 paragrafi (1) nënparagrafi 1 të Ligjit për Shërbime Mediatike Audio dhe Audiovizuele ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr.184/13, 13/14, 44/14, 101/14, 132/14, 142/16, 132/17, 168 /18 , 248/18 dhe 27/19 dhe "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr.42/20, 77/21, 154/23, 55/24 dhe 193/24), dhe në lidhje me nenin 50 paragrafi (3) nga Ligji i njëjtë dhe nenet 16, 17 dhe 19 të Rregullores për mbrojtjen e të miturve (Tekst i pastër) ark.nr.01-4898/1 datë 22.11.2024, pika 6 dhe pika 14 e Udhëzimit për përcaktimin e afatit për veprim sipas aktvendimeve të Agjencisë për ndërmarrjen e masës (Tekst i pastruar)ark.nr.01-4139/1 datë 07.11.2022, Raportin me shkrim për mbikëqyrje të kryer programore ark.nr.10-4944/1 datë 27.11.2024 dhe Konkluzionin ark.nr.02-5193/5 nga 26.12.2024, Këshilli i Agjencisë për Shërbime Mediatike Audio dhe Audiovizuele, në seancën e 46-të mbajtur më 25.12.2024 miratoi si vijon:

Aktvendim për ndërmarrjen e masës - paralajmërim publik

1. PUBLIKISHT PARALAJMËROHET Shoqëria Tregtare Radiodifuzive (SHTR) PROTEL SHPKNJP Probishtip, për shkëljen e kryer të nenit 50 paragrafit (3) të Ligjit për Shërbime Mediatike Audio dhe Audiovizuele (LSHMAAV) dhe neneve 16, 17 dhe 19 të Rregullores për mbrojtjen e personave të mitur (RRMPM), të mënarës që në shërbimin programor televiziv të transmetuesit, më 4 nëntor 2024, në filmin artistik "Revolja e mbushur (Napolnet pishtol)" para fillimit të transmetimit është klasifikuar gabimisht si program i klasit të dytë dhe u transmetua në periudhë të papërshtatshme programore. Plotësuese, gjatë kohës së transmetimit nuk ishte shënuar me sinjalistikë paralajmëruese për mbrojtjen e të miturve.

Shkelja nga paragrafi (1) i kësaj pike është specifikuar në Raportin me shkrim për mbikëqyrje të kryer programore ark.nr.10-4944/1 datë 27.11.2024, si pjesë përbërëse e këtij aktvendimi si Shtojcë nr.1.

2. URDHËROHET SHTR PROTEL SHPKNJP Probishtip në afat prej 20 (njëzet) ditësh nga dita e pranimit të këtij aktvendimi ta harmonizon punën e saj me dispozitat e LSHMAAV dhe RRMPM.

3. Pas skadimit të afatit përcaktuar në pikën 2 të këtij aktvendimi, të kryhet mbikëqyrje kontrolli, për të përcaktuar nëse subjekti i mbikëqyrjes, i cekur në pikën 1 të këtij aktvendimi, ka vepruar sipas aktvendimit.

4. Ky Aktvendim është përfundimtar dhe dita e miratimit të tij llogaritet dita e çertifikimit në arkivin e Agjencisë për Shërbime Mediatike Audio dhe Audiovizuele (Agjencia).

Arsyetim

Agjencia në bazë të nenit 28 të LSHMAAV është kompetente për të kryer mbikëqyrje programore (monitorim) të programeve të transmetuesve dhe ofruesve të shërbimeve mediatike audiovizuele sipas kërkesës, si dhe të paketave programore që ritransmetohen nga operatorët e rrjetit publik të komunikimit elektronik nga aspekti i respektimit të dispozitave nga Ligji në fjalë, lejet, çertifikatat e dhëna për regjistrim, aktet nënligjore dhe aktet tjera miratuar nga Agjencia.

Në pajtim me nenin 23 paragrafi (1) nënparagrafi 1 të LSHMAAV, Këshilli i Agjencisë kundër botuesi të medias (radio transmetuesit) ndërmerr masë - vërejtje publike në pajtim me këtë ligj, në rastet kur ka cënim ose shkelje të dispozitave të LSHMAAV dhe aktet nënligjore miratuar në bazë të Ligjit, si dhe kushtet dhe detyrimet e përcaktuara me lejen dhe aktet e tjera të Agjencisë.

Në pajtim me nenin 50 paragrafi (1) të LSHMAAV, transmetuesit nuk mund të transmetojnë ose shfaqin programe që mund të dëmtojnë seriozisht zhvillimin fizik, mendor ose moral të të miturve, veçanërisht programe që përmbajnë pornografi ose dhunë të tepruar. Ofruesit e shërbimeve, sipas kërkesës, duhet të marrin masat teknike të rrepta për të siguruar që të miturit të mbrohen nga përmbajtje të dëmshme si dhuna e tepruar dhe pornografia. Përveç programeve nga paragrafi (1) i këtij neni, programe të tjera që mund të dëmtojnë zhvillimin fizik, mendor dhe moral të të miturve, sigurohen nga ofruesit e shërbimeve mediatike audiovizuele në mënyrë që të miturit të mos munden në mënyrën e zakonshme t'i shohin ose dëgjojnë programet. Kur programet transmetohen ose rishikohen në formë jo të koduar, ofruesi i shërbimeve mediatike audiovizuele është i detyruar që para transmetimit të tyre të siguron paralajmërim paraprak akustik dhe

mundësinë që të njihet me ndihmën e shenjave vizuale gjatë gjithë transmetimit të programeve (neni 50 paragrafi 3 i LSHMAAV).

Në neni 16 të RRMPM (periudha kohore për kategoritë e programeve) parasheh se në varësi të përbërjes së pritshme të publikut, kategoritë e programeve mund të transmetohen në periudhat e mëposhtme kohore: programet e kategorisë së parë dhe të dytë transmetohen gjatë gjithë ditës dhe natës; kategoria e tretë transmetohet në periudhën prej orës 20:00 deri në ora 05:00; kategoria e katërt transmetohet në periudhën prej orës 22:00 deri në ora 05:00; kategoria e pestë transmetohet në periudhën prej orës 00:00 deri në ora 05:00.

Neni 17 i RRMPM (përshkrimet e kategorive programore) parasheh se kategoritë e programeve audiovizuale të përcaktuara në nenin 15 të kësaj Rregulloreje përcaktohen sipas përshkrimeve të mëposhtme: (2) Kategoria e dytë - programet që nuk rekomandohen për fëmijë nën 8 vjeç, për ndjekjen e tyre rekomandohet mbikëqyrja nga prindi ose kujdestari. Ato mund të transmetohen gjatë gjithë kohës, me rekomandimin që të ndiqen nën mbikëqyrjen e prindit ose kujdestari. Është e mundur të trajtohen tema më serioze: sjellje devijante, dhunë në familje, racizëm dhe të ngajshme, megjithatë programet në asnjë rast nuk duhet të inkurajojnë ose përfshijnë ndonjë afirmim të sjelljes devijuese ose sjellje fyese ndaj dinjitetit njerëzor. Nuk lejohet përdorimi i ekzagjeruar i fjalës së turpshme (vulgare). Lejohet pamje neutrale, natyrale e trupit të njeriut të zhveshur, por pa ndonjë kontekst seksual vulgar. Përshkrimet, skenat dhe/ose pamje me erotikë duhet të jenë jashtëzakonisht të rralla dhe plotësisht të nënvlerësuara, të matura dhe pa aludime vulgare. Lejohet shfaqje e moderuar e dhunës, por pa detaje mizore, të justifikuara në komplotin e skenarit, pa theksuar praninë e armëve reale apo teknike të rrezikshme për konfrontim ndërpersonal.

(5) Kategoria e pestë - programe që nuk janë të përshtatshme për publikun nën 18 vjeç. Tolerohen përshkrime, skena dhe/ose pamje të dhunës dhe pasoja të dhunës, si dhe përshkrimet e marrëdhënieve erotike. Respektohet e drejta autonome dhe vetëdija e personit të rritur për të vendosur kur zgjedh llojin dhe kategorinë e programit që dëshiron të shikojë. Transmetimi i pornografisë dhe sadizmit është i ndaluar dhe në asnjë rast nuk duhet të lidhet me këtë kategori programesh. Në këtë kategori programesh nuk ka kufizime në lidhje me tema, por kufizimet janë vetëm në mënyrën e përpunimit të tyre.

Në pajtim me nenin 19 të RRMPM (përmbajtja në të cilën aplikohen sinjalet paralajmëruese), sinjalet paralajmëruese detyrimisht duhet të aplikohen para fillimit dhe gjatëkohës së transmetimit të programeve në shërbimet programore televizive dhe në vend të përshtatshëm pranë programeve/videove të krijuara nga përdoruesit të disponueshme në katalogët e shërbimeve mediatike audiovizuale sipas kërkesës, përkatësisht: në të gjitha llojet e programeve artistike, dhe në ato lloje programesh/video të krijuara nga përdoruesit me funksion informativ, edukativ ose argëtues i cili, në tërësi ose nëpërmjet pjesëve të tyre, mund të ndikojnë negativisht mbi të miturit. Shërbimet mediatike audiovizuale sipas kërkesës duhet t'i shënojnë përmbajtjet nga paragrafi (1) të këtij neni dhe gjatë shfaqjes së tyre, në përputhje me kushtet teknike të platformave/rrjeteve sociale për ndarjen e videove.

Në kuadër të kompetencave të saj ligjore, Agjencia përmes Sektorit për Çështje Programore, më 27 nëntor 2024, ka kryer mbikëqyrje të rregullt programore (monitorim) të shërbimit programor televiziv të SHTR PROTEL SHPKNJ Probishtip, transmetuar më 4 nëntor 2024, në nivel lokal, në të cilin ka konstatuar shkelje të nenit 50 paragrafi (3) të LSHMAAV dhe nenet 16, 17 dhe 19 të RRMPM. Përkatësisht, nga mbikëqyrja e rregullt programore mbi shërbimin programor televiziv të SHTR PROTEL SHPKNJ Probishtip, transmetuar më 4 nëntor 2024, në nivel lokal, është kryer shkelje e nenit 50 paragrafi (3) i ZAVMU dhe neneve 16, 17 dhe 19 të RRMPM, të mënyrës që në kundërshtim me nenet 16 (periudha koha për kategoritë programore) dhe 17 (përshkrimet në kategoritë programe) nga RRMPM, në filmin artistik "Arma e mbushur (Napolnet pishtol)" para fillimit të transmetimit është shënuar gabimisht si program i Kategorisë së dytë (8+) dhe është transmetim në kohë të papërshtatshme programore. Sipas udhëzimeve të RRMPM, për shkak të kohëzgjatjes së skenave të dhunës, sjelljeve të turpshme, torturave psikofizike, filmi artistik duhet të klasifikohet si - program i Kategorisë së pestë (18+), që nuk është e përshtatshme për publikun nën 18 vjeç dhe që mund të transmetohet vetëm në periudhën prej orës 00:00 deri në ora 05:00. Në kundërshtim me nenin 19 të RRMPM (sinjalistika paralajmëruese), në filmin artistik gjatë kohës së transmetimit nuk ishte shënuar me sinjalin paralajmërues e cila nënkupton kategorinë e programit. Sipas udhëzimeve të RRMPM, sinjalistika paralajmëruese detyrimisht aplikohet para fillimit dhe gjatë kohës së transmetimit të programeve.

Shkelja nga pika 1 e këtij aktvendimi është specifikuar në Raportin me shkrim për mbikëqyrje të kryer programore ark.nr.10-4944/1 datë 27.11.2024, si pjesë përbërëse e këtij aktvendimi si Shtojcë nr.1.

Në pajtim me nenin 23 paragrafi (3) të LSHMAAV, Këshilli i Agjencisë drejtuar SHTR PROTEL SHPKNJ Probishtip, dërgoi Shkresë me nr.znë ark.10-4944/2 datë 29.11.2024, ku i dorëzoi Raportin me shkrim për mbikëqyrje të kryer programore ark.nr.10-4944/1 datë 27.11.2024, me qëllim që në afat prej 7 (shtatë) ditësh nga dita e pranimit të shkresës, drejtuar Këshillit të Agjencisë të dorëzonte deklaratë me shkrim për shkeljen e kryer të dispozitave të LSHMAAV dhe të RRMPM. Shkresa është pranuar në mënyrë të rregullt nga transmetuesi më 03.12.2024, për të cilën SHTR PROTEL SHPKNJ Probishtip ka dorëzuar deklaratë me shkrim për shkeljen e bërë të dispozitave të LSHMAAV dhe RRMPM, ark.nr.10-4944/3 datë 10.12.2024, Këshilli i Agjencisë në seancën e mbajtur më 25.12.2024, shqyrtoi lëndën Raport me shkrim dhe deklaratën e dorëzuar me shkrim dhe konstatoi që SHTR PROTEL SHPKNJ Probishtip t'i shqiptohet masë - vërejtje publike.

Rrjedhimisht , nga sa më sipër dhe në bazë të nenit 18 paragrafi (1) nënparagrafi 20 dhe neni 23 paragrafi (1) nënparagrafi 1 të LSHMAAV, dhe në lidhje me nenin 50 paragrafi (3) nga Ligji i njëjtë dhe nenet 16, 17 dhe 19 të RRMPM, pika 6 dhe pika 14 të Udhëzimit për caktimin e afatit për veprim sipas aktvendimeve të Agjencisë për marrjen e masave (Teksti i pastruar), Raporti me shkrim për mbikëqyrje të kryer programore ark.nr.10-4944/1 datë 27.11.2024 dhe Konkluzionin ark.nr.02-5193/5 datë 26.12.2024, për konstatim të mosrespektimit të LSHMAAV dhe RRMPM, përcaktuar në pikën 1 të këtij Aktvendimi, Këshilli i Agjencisë në seancën e 46-të mbajtur më 25.12.2024, miratoi Aktvendim me të cilin publikisht paralajmërohet SHTR PROTEL SHPKNJP Probishtip, dhe urdhërohet në afat prej 20 (njëzet) ditësh nga dita e pranimi të Aktvendimit, të harmonizojë punën e tij me dispozitat e LSHMAAV dhe RRMPM. Pas skadimit të afatit përcaktuar në pikën 2 të këtij aktvendimi, të kryhet mbikëqyrje kontrolli, për të përcaktuar nëse subjekti i mbikëqyrjes, i cekur në pikën 1 të këtij aktvendimi, ka vepruar sipas aktvendimit.

Në pajtim me nenin 24 të LSHMAAV, ky Aktvendim është përfundimtar dhe kundër këtij aktvendimi transmetuesi ka të drejtë padie për ngritje të kontestit administrativ para gjykatës kompetente. Padia për ngritjen e kontestit administrativ paraqitet në afat prej 30 ditësh nga dita e pranimi të aktvendimit.

Bazuar në sa më sipër u mor aktvendim si në dispozitiv.

Shtojcë (1):

- 1) Raport me shkrim për mbikëqyrje të kryer programore ark.nr.10-4944/1 datë 27.11.2024

**Agjencia për Shërbime Mediatike
Audio dhe Audiovizuale
Kryetari i Këshillit,
Lazo PETRUSHEVSKI, d.v.**

Këshillë juridike: Kundër këtij vendimi transmetuesi ka të drejtë padie për ngritje të kontestit administrativ para gjykatës kompetente. Padia për ngritjen e kontestit administrativ paraqitet në afat prej 30 ditësh nga dita e pranimi të aktvendimit.